

EINDELIJK RIJLES! **DE BESTE** STUURLUI

Het zijn alle twee mannen van de wereld, bereisde verslaggevers en stoere bierliefhebbers. Maar een auto starten, homaar! Om maar te zwijgen van inparkeren. Daar moet dus verandering in komen. Opzij, opzij, opzij...
Rijdende reporters Dennis (28) en Jochem (35) wagen zich op de weg voor hun rijbewijs. TEKST JOCHEM DAVIDSE EN DENNIS DE VOS FOTO'S PAUL TOLENAAR

Reporter Jochem: dode hoek

U nadert een spoorwegovergang. Onder het driehoekige waarschuwingsbord staan twee rode diagonale strepen. Hoever bent u nog van de overweg verwijderd? Wat is de maximale breedte van een gehandicaptenvoertuig? Hoever mag lading aan de zijkant van uw auto uitsteken? Wat is de minimaal vereiste profieldiepte van een autoband? U zit nu al twee uur bij deze theorieles. Hoe lang duurt het nog? Nog een half uur. In totaal volg ik drie van dit soort avondvullende theorielessen. Die zijn optioneel, maar het leek me verstandig. De ervaring leert namelijk dat ruim de helft van alle deelnemers bij de eerste poging voor het theorie-examen zakt. In mijn theorieklasje zit bijvoorbeeld een 18-jarige jongen die naar eigen zeggen al ongeveer net zo goed kan autorijden als Michael Schumacher. Het probleem is alleen dat hij dat bij een praktijkexamen niet mag laten zien, omdat hij tot vier keer toe zijn theorie-examen heeft verbruid. Hij heeft niets met boeken, niets met leren. Ik wel. Als ik ergens lees dat een gehandicaptenvoertuig maximaal 1 meter en 10 centimeter breed mag zijn, dan is de kans groot dat ik dat een week

later nog steeds weet.

Als volstrekt onervaren automobilist – het stuur weet ik nog net te vinden, het rempedaal wordt al lastig - is mijn grote struikelblok 'gevaarherkenning'. Dat onderdeel bestaat uit 25 vragen waarvan je er bij het examen - schrikt u niet - maximaal twaalf fout mag hebben. Het werk zo: vanuit een auto is een foto gemaakt van een verkeerssituatie. Op het dashboard kan ik aflezen wat mijn snelheid is. De bijhorende vraag is telkens dezelfde: Wat doet u hier?

- Remmen
- Gas loslaten
- Niets

Simpel dus. Zou je denken. Bij de tien oefenexamens die ik van de rijsschool heb gekocht, slaag ik er voor vijf. De vijf keer dat ik zak, is dat op het onderdeel gevaarherkenning. De rest weet ik wel. Minimale diepte van het bandenprofiel? 1,6 millimeter. Twee diagonale strepen bij een aankondiging van een spoorwegovergang? Nog 160 meter te gaan. Hoever mag lading aan de zijkant van je auto uitsteken? Maximaal 20 centimeter aan elke kant. Eitje. In tegenstelling tot Michael Schumacher, die voor de vijfde keer zakt, haal ik het theorie-examen in één keer. Gek genoeg ontpop ik mij in de

examenzaal van het CBR tot een welhaast profetische gevaarherkenner. Slechts twee fout van de 25. Ook bij de overige veertig vragen blijf ik ruimschoots binnen de toegestane foutmarge. De theorie is binnen. Als ik het klaarspeel om binnen een jaar ook voor mijn praktijkexamen te slagen, dan hoeft ik het niet nog een keer te doen. Let op: als...

Inparkeren wordt attractie

"Weet je het zeker?!" De lesauto, een Volkswagen Polo, staat pal voor mijn deur geparkeerd, midden in de Amsterdamse wijk De Pijp. Astrita, mijn rijinstructrice, is alvast op de passagiersstoel gaan zitten zodat ik met mijn nooit geteste chauffeurskwaliteiten direct de overige verkeersdeelnemers kan aanvallen. Dat lijkt mij dus niet verstandig. Maar Astrita voorziet geen problemen. Ik stuur en geef gas, zij doet voorlopig de rest. Ergens op een rustig achterafweggetje in Amsterdam-West – onderweg geen doden, geen gewonden, geen schade – krijg ik de kunst van het schakelen uitgelegd. Ik heb daar nooit bij stilgestaan. Al die keren dat ik mij liet rijden door vrienden of collega's, en er onderweg hele gesprekken werden gevoerd, zat

diegene tussendoor dus gewoon te schakelen! Het is een wonder. Niet meer en niet minder. Na die eerste intakeles besluit men dat ik begin met de zogenaamde Compactopleiding. Die bestaat uit 25 rijlessen, een tussentijdse toets, een examen en een eventuele herkansing. Twee keer per week stap ik in de Polo voor een dubbele les. Twee keer vijftig minuten. In een schriftje noteert Astrita vorderingen en aandachtspunten. Na de zesde les, half augustus, schrijft ze: 'Kijken!'. Drie dagen later: 'Blijf kijken!' Weer drie dagen daarna: 'Beter kijken!' Maar de hardste klap komt een maand later. Na een les of twintig schrijft Astrita twee goedbedoelde, maar uiterst dodelijke woorden in mijn schriftje: 'Blijven oefenen'. Dat doen we dan maar, al blijf ik bij het achterruit inparkeren nog lang een attractie. Misschien zie ik spoken, maar ik ben ervan overtuigd dat toeschouwers haastig familie en vrienden bellen om verslag te doen van mijn eindeloos gestuntel. "Ja, hij staat er nu wel een soort van tussen, maar wel anderhalve meter van de stoeprand. Haha! Precies ja, gewoon midden op straat!" De lijst in het schriftje wordt langer en langer. Na de 25 lessen van de Compactopleiding ben ik nog verre van examenrijp. Blijven oefenen. Na, ahum... 52 lessen - het is inmiddels

TWEE UITERST DODELIJKE WOORDEN: 'BLIJVEN OEFENEN!'

Het examen. "Ik kij demonstratief in alle spiegels en dode hoeken."

begin december - mag ik op voor de tussentijdse toets, waarbij ik alvast kan wennen aan het rijden met een examiner naast me. Bovendien kan ik vrijstellingen verdienen voor de 'bijzondere verrichtingen' (inparkeren, straatje keren en stopopdracht). Ik zak. Verbazingwekkend kun je dat nauwelijks noemen. Zorgwekkend is het wel omdat drie weken later, op donderdag 30 december, het echte examen zal plaatsvinden.

'Stukje situatiebevraging'

Even ben ik bang (schuine streep: hoop ik stiekem) dat mijn examen niet doorgaat. Ijs en sneeuw zorgen ervoor dat er bij het CBR in Amsterdam honderden examens geschrapt worden. Het mijne niet. Halverwege de rit krijg ik van de examiner de opdracht om de auto in een parkeerhaven te zetten. Tijd voor een 'stukje situatiebevraging'. "Wat valt je op aan deze weg?" "Lekker rustig." "Verder nog iets?" "Je mag hier 50." "Klopt. Nog meer?" "Eh..." "Op welke manier kun je hier bijvoorbeeld rekening houden met het milieu?" "Eh..." "Weet je het niet?" "Uitstappen en gaan lopen?"

Ik moet het gesprek maar snel vergeten, zegt de examiner. Anders ga ik misschien domme fouten maken. Erg bemoedigend klinkt dat niet, maar het rijden gaat niet eens slecht. Ik geef voorrang waar ik dat moet doen, kijk demonstratief in alle spiegels en dode hoeken, rijd niet te hard en zelfs het achterruit inparkeren is dit keer een van de kortste voorstellingen ooit. Wanneer ik de Polo na een half uur op het CBR-

terrein parkeer, krijg ik de opdracht om alvast naar binnen te gaan. Mijn examiner wil eerst nog wat napraten met Astrita, mijn onwaarschijnlijk geduldige instructrice die de hele examenrit zwigend op de achterbank heeft gezeten. Even napraten... ook dat lijkt mij weer geen goed teken. Vijf minuten later zit ik tegenover de examiner aan een tafeltje. Over die tafel komt een hand mijn kant op. Het duurt even voordat ik begrijp dat ik die moet schudden. "Op het randje," zegt de man, "maar gefeliciteerd met je rijbewijs."

JOCHEMS KOSTEN

• Theoriecursus inclusief theorie-examen	€ 126,00
• Cd-rom met tien oefenexamens	€ 29,50
• Theorieboek	€ 29,50
• Intakeles	€ 39,00
• Compactopleiding (25 rijlessen, een tussentijdse toets, een examen en een examen herkansing)	€ 1568,00
• 37 extra rijlessen (à 39 euro per stuk)	€ 1443,00
• Geneeskundige verklaring	€ 24,50
• Kosten van het rijbewijs bij de gemeente	€ 52,10
Totaal	€ 3311,60

'KIJKEN, KIJKEN, KIJKEN. ECHT, DAT IS ZO ENORM BELANGRIJK'

Reporter Dennis: recidivist

"Dennis!"
"Ja?"
"Hoe oud ben jij nou eigenlijk?"
"28. Hoezo?"
"28, en dan nog steeds geen rijbewijs? Ga jij eens heel gauw zorgen dat jij dat papiertje haalt!"
Zo zit ik niet veel later voor de eerste keer in tien jaar achter het stuur van een auto. "Oké, laat maar zien wat je kunt," zegt Karina, mijn instructrice. Het is de intakeles, twee uur rondrijden om te laten zien wat ik autorijtechnisch gezien in mijn mars heb. Dat is niet bijzonder veel. Ik zet de bestuurderstoel in de juiste positie, controleer de spiegels, doe de gordel om en start de motor. "Klaar om te gaan?" Vol bravoure antwoord ik bevestigend. De richtingaanwijzer gaat aan, ik geef gas, laat de koppeling langzaam opkomen en... niets. Nog geen millimeter. Meer gas. De motor begint te gieren, maar ik sta nog steeds op dezelfde plek in het parkeervak. Verdomme! Moet die koppeling dan hoger?
Mijn linkervoet gaat omhoog en... Klap! Motor uit. Karina kijkt me indringend aan. "Volgende keer de handrem controleren, dat scheelt." Met het zweet in mijn handpalmen start ik de motor opnieuw.

Het oefenexamen. "Echt alles wat fout kon gaan, ging fout!"

Hoewel de start van de intakeles anders doet vermoeden, verloopt de rest van de rit best redelijk. Oké, de motor slaat een keer of vijf af, wat fietsers maken in woord en gebaar duidelijk dat het fietspad toch echt van hen is en ik ben er vrijwel zeker van dat ik op de ringweg rond Amsterdam verantwoordelijk ben voor de ellenlange files die dag. Maar al met al, heb ik weinig reden tot klagen. Ik heb dan ook het voordeel dat ik eerder heb geprobeerd om mijn rijbewijs te halen. In 2000. Ik woonde nog in Breda. Geen trams, geen verkeersopstoppingen of opengebroken wegen. En toch ben ik daar gezakt. Iets met 'niet over een grasveld mogen rijden waar kinderen aan het voetballen zijn'.
Ach, die bewuste dag is als een waas in mijn hoofd. Onmiddellijk na het afrijden ging ik namelijk met vrienden voor drie weken zon, zee, strand en alcohol naar de Spaanse badplaats Lloret de Mar.

Haastige spoedcursus

Terug naar het heden. De strafmaat die ik tegen me hoor eisen, bedraagt 27 lessen. Collega Jochem volgt de reguliere opleiding, ik mag een spoedcursus volgen. Drie weken lang, drie dagen per

week, drie uur per dag lessen en dan de vierde week afrijden. Tussendoor moet ik op eigen initiatief ook nog even mijn theorie halen. Het wordt dus rijden, rijden, rijden.
Enkele dagen na de intakeles staat Karina weer voor mijn deur. Stoel recht, spiegels goed, gordel om, richting aan, handrem los? Mooi, daar gaan we! Zoals vrijwel alle lesauto's is de Volkswagen Polo een diesel; die slaan minder snel af dan de benzinevarianten en zijn dus wat vergevingsgezinder voor onervaren rijders, zo legt Karina uit. Nou, het is maar goed dat het geen benzine model is, want het aantal keer dat de wagen ondanks de hoge mate van vergevingsgezindheid afslaat is niet op acht handen te tellen. De intake ging goed, maar deze eerste dag valt alles tegen. Of uit. "Geen zorgen," sust Karina na afloop, wanneer ik met rood aangelopen gezicht voor de tiende keer tevergeefs probeer te fileparkeren. "Hierna gaat het beter, let maar op."

En het gaat ook beter. De auto, aanvankelijk een onwillig, steigerend paard in mijn handen, geeft zich na een aantal lessen gewonnen. De Polo slaat niet meer af, zelfs niet wanneer ik bij het wegrijden bij een verkeerslicht ben

DENNIS' KOSTEN

• Theorieboek	32,50 euro
• Theorieexamen	33,50 euro
• Intakeles	39,00 euro
• 10-daagse spoedopleiding (Pakket B, 27 rijlessen, incl. een praktijkexamen)	1342,00 euro
• Geneeskundige verklaring	24,50 euro
• Kosten ophalen rijbewijs	52,10 euro
• Extra kosten spoed ophalen rijbewijs	33,50 euro
Totaal	1557,10 euro

vergeten om terug te schakelen naar de eerste versnelling.
"Patser," zegt Karina glimlachend wanneer ze ziet dat ik vanaf de tweede versnelling de wagen in beweging breng. De auto en ik hebben vrede gesloten. Mijn voeten zijn de baas over de pedalen, ik weet bijna alle knoppen en lichtjes op het dashboard te vinden en te benoemen en schakelen is zowaar leuk! Dat gevoel neem ik ook mee in week twee.
Maar in week drie gaat het weer mis. "Kijk uit!" We rijden door de Amsterdamse binnenstad wanneer er ineens een wagen van rechts met een rotgang het kruispunt oversteekt. Karina grijpt in en zet ons midden op de overgang stil.
"Kijken, kijken, kijken. Echt, dat is zo enorm belangrijk. Ik weet dat rijden spannend is en dat je als bestuurder geneigd bent om alleen op de bestuurder vlak voor je te letten, maar je moet verder vooruit kijken. Jij moet weten wat je voorganger doet, voordat hij het doet."

Een ijskonijn als examinator

Dus focus ik me de laatste lessen op het verder voor me uit staren - en verdomd, het werkt. Files zie ik opeens ruim van tevoren aankomen, ik houd zowaar tijd over voor andere dingen. De radio op een andere zender zetten, een kauwgompje pakken. Karina én Cruiff hebben gelijk: je gaat het inderdaad pas zien als je het door hebt!

Examendag. 27 Lessen en ik ben er

klaar voor. Tenminste, theoretisch. Nu moet ik het in de praktijk waarmaken. De laatste les voor het examen hebben Karina en ik een oefenexamen gedaan en echt alles wat fout kon gaan, ging fout. Na een nacht slecht slapen rijst de volgende ochtend de nuchtere gedachte dat als ik het ditmaal niet haal, ik het de keer daarna haal, of de keer daarna, of de keer daarna.
Examinator Boudewijn neemt op de parkeerplaats bij het CBR naast me plaats in de wagen. "Durft u het aan?" vraag ik nog even in een poging het ijs te breken. "Dat is irrelevant. Durf jij het aan?" Fijn, een ijskonijn. Geen *small talk* achter het stuur dus, gewoon rijden voor wat ik waard ben.
"Hier gaan we links. Mooi. En hier rechts. Oh, en wat betekent dat lampje op je dashboard?" Als in een waas volg ik keer op keer zijn aanwijzingen op. De dertig minuten van het examen vliegen voorbij en hoewel Karina me vóór het examen heeft voorgehouden dat de 'perfecte rit' niet bestaat, kom ik toch akelig in de buurt.
Ik probeer het nog eenmaal met mijn examinator: "Zo, reden ze allemaal maar zo tijden hun examen, toch?" Een grom, meer niet. Terwijl we naar het examenlokaal lopen, bekruipt me heel even dat angstige gevoel van tien jaar geleden. Gezakt, het zal toch niet? "Neem plaats." Nog altijd die kille toon en priemende ogen. En dan opeens beweging bij zijn mondhoeken. Er verschijnt iets wat door moet gaan voor een glimlach: "Gefeliciteerd, u bent geslaagd!"

EEN RIJBEWIJS IN TIEN DAGEN TIJD

WOLF Rijbewijsshop is een landelijk opererende rijsschool die in meer dan tachtig plaatsen rijlessen geeft. Directeur Raymond Wolf: "Wij willen onze klanten zo snel mogelijk aan een rijbewijs helpen tegen een eerlijke prijs. En omdat iedereen een verschillend aanvangsniveau heeft, geven wij advies op maat, door een intake. Hierbij wordt gekeken welk opleidingstraject het beste bij de cursist past. Behalve dat je dan weet wat je te wachten staat, heb je vóór je opleiding begint ook een kostenindicatie. Voor de lezers van Panorama bieden wij deze WOLF-intake aan met 50 procent korting, dus voor 39 in plaats van 78 euro. We bieden verschillende pakketten aan, ook met examengarantie, gespreide betalingsmogelijkheden en rijbewijsfinanciering. Bij ons kun je je rijbewijs al in tien dagen halen! De kwaliteit van het WOLF-theoriepakket is trouwens zo hoog dat we ook hierop examengarantie geven." Moet iemand wel aan rijlessen beginnen als ie erg bang op gespannen is? "Het is logisch dat als je nog nooit een auto hebt bestuurd, je enigszins gespannen bent als je aan de opleiding begint. Maar onze instructeurs zijn allemaal uitermate goed opgeleid en helpen onze leerlingen geduldig en professioneel op weg. Maar wat ons echt bijzonder maakt, is ons speciale rijangst lesprogramma. In Nederland zijn er bijna een miljoen mensen die lijden aan een vorm van rijangst. Deze groep is in het bezit van een rijbewijs, maar gaat niet meer zelf achter het stuur zitten. Ze nemen zelfs een baan dicht bij huis of gaan altijd met het openbaar vervoer om maar niet in de auto te hoeven stappen. Doen ze dat wel, dan krijgen ze last van ademnood, hartkloppingen, pijn op de borst, misselijkheid, duizeligheid, beven, zweten, koude rillingen, noem maar op. Dat is vreselijk voor ze. WOLF-rijbewijsshop heeft een speciaal lesprogramma samengesteld, in samenwerking met in rijangst gespecialiseerde psychologen. Na dat programma zitten ze gegarandeerd weer vol zelfvertrouwen achter het stuur."

Voor Panorama-lezers

50% KORTING!

Voor de lezers van Panorama biedt WOLF een intake aan met 50 procent korting, dus voor 39 in plaats van 78 euro! Maak via de site een afspraak of bel/mail met WOLF, telefoon 088 1000 800, e-mail info@wolf.nl. Meer info: www.wolfrijbewijsshop.nl

